

olle lege

Farnost sv. Tomáše, Praha 1. Květen 2025, r. XXIX. č. 316

„,,Člověka nemůžeme hodnotit podle toho, co ví, ale podle toho, co miluje.“(sv. Augustin)

Papež František (+21.4.2025) a jeho odkaz pro nás

Když byl v roce 2013 zvolen papežem Jorge Mario Bergoglio, přinesl do církve nový důraz na jednoduchost, blízkost lidem a péči o stvoření. Už samotnou volbou jména František ukázal, že se chtěl inspirovat svatým Františkem z Assisi – mužem chudoby, pokoje a radosti.

Papež František během svého pontifikátu vyzýval věřící, aby žili evangelium radostně a otevřeně.

Nechtěl církev uzavřenou do sebe, ale církev, která vychází do ulic, která je blízka lidem, zvláště těm, kdo trpí. Připomínal, že víra nemá být teorií, ale živým svědectvím lásky a milosrdenství.

Často hovořil o „kultuře setkávání“ – o potřebě být pozorný k druhým, hledat to, co spojuje, a budovat mosty mezi lidmi a národy. Varoval před pokušením uzavírat se do vlastních jistot a vybízel k odvaze vyjít ze sebe, k odvaze milovat.

Velký důraz kladl také na péči o společný domov, naši Zemi. Ve své encyklice *Laudato si'* upozornil, že ochrana přírody je součástí křesťanské odpovědnosti a že naše zacházení se stvořením odráží náš vztah k Bohu.

Pro naši farnost jeho učení znamenalo výzvu: být vnímavější k potřebám druhých, vytvářet společenství přijímající každého, pečovat o životní prostředí a žít víru jako radostnou službu. Papež František nám ukázal, že svatost vyrůstá z věrnosti v každodenních maličkostech, z odvahy být blízko lidem a z ochoty důvěřovat Bohu i v nejistotách.

Jeho odkaz zůstává živý – jako pozvání k větší lásce, otevřenosti a naději.

Svatý Augustin: překážky na cestě k Bohu

Cesta svatého Augustina k Bohu byla dlouhá, bouřlivá a hluboce lidská. Je to příběh touhy, hledání, vnitřního boje a milosti. Nešlo o náhlé obrácení, ale o výsledek dlouhé série krizí, které musel překonat. Zde jsou hlavní překážky, se kterými se Augustin setkal – podle jeho Vyznání a dalších textů.

1. Přitažlivost pozemských rozkoší

Od mládí byl Augustin přitahován smyslovou krásou a tělesnými potěšenými, zejména sexualitou. Uvědomoval si, že je otrokem svých žádostí, ale nechtěl se jich vzdát. Sám to přiznává s jistou ironií i bolestí: „Dej mi čistotu a zdrženlivost, ale ne hned.“ V této fázi měly smyslové touhy navrch nad jeho vůlí a Augustin cítil, že je vnitřně rozpolcený.

2. Přitažlivost falešných nauk

Po dobu devíti let byl Augustin stoupencem manicheismu, náboženství, které nabízelo jednoduchá vysvětlení problému zla. Později, zklamaný tímto systémem, upadl do skepticizmu: je vůbec možné poznat pravdu?

3. Krize pravdy

Augustin přiklonil ke skeptické filozofii, podle níž nelze žádnou pravdu s jistotou poznat. Tato myšlenka ho duchovně paralyzovala: jak věřit v Boha, když si nemůžeme být ničím jisti? Pomohl mu Ambrož a četba novoplatóniků: pravda se nepřivlastňuje, ale přijímá.

4. Pýcha rozumu

Jako řečník a intelektuál byl Augustin hrdý na svou vzdělanost. Nejprve pohrdal Biblií, která mu připadala příliš jednoduchá. Teprve díky Ambrožovi se naučil číst Písmo symbolicky a otevřel se Božímu slovu.

5. Rozdělená vůle

Jedna z nejhlubších krizí byla krize vůle: na jedné straně toužil po Bohu, na druhé byl připoután k hříchu. Přirovnává se k člověku, který se topí, přestože vidí břeh. Teprve milost – ono slavné „Tolle, lege“ – tuto pout roztrhla.

6. Čas a paměť

Obrácení není jen okamžité rozhodnutí, ale i proces zpětného pohledu. V desáté knize Vyznání Augustin rozjímá nad pamětí: objevuje, že Bůh byl přítomen v každém okamžiku jeho života. Zde říká: „Pozdě jsem si Tě zamiloval, Kráso tak stará a tak nová!“

Závěr

Cesta Augustina k Bohu nebyla přímá. Byla plná pádů, překážek, otázek a odporu. A právě proto je nám tak blízká. Ukazuje nám, že hledání pravdy se děje skrze srdce, rozum i vůli, a že Bůh si nás najde i tehdy, když už jsme na něj sami zapomněli. Nakonec obrácení není lidský výkon, ale dar: milost, která proměňuje lidské srdce

Zrcadlo bez poskvrny

Ve čtvrtém listu svaté Kláry z Assisi z roku 1253 adresovaném Anežce Pražské se nachází nádherná metafora zachycující pohled této ženy na Pána Ježíše, kterého nazývá „odleskem věčné slávy, jsem věčného světla a zrcadlem bez poskvrny“. Právě obraz zrcadla se stává nosným pro její pochopení podstaty Božího Syna, a potažmo i vlastního křesťanského života, a může posloužit jako podnět k duchovnímu rozjímání i pro nás.

Klářina úvaha začíná konstatováním velkého duchovního užítku ukrytého v meditaci o Kristově životě, jejíž smyslem není nic jiného než přilnout – celým svým srdcem a celou svou duší – k Pánu. Toto je pro ni smyslem víry, která nikdy nemůže být jen abstraktní teorií, ale životem samým, pokorným a poslušným spojením s Boží vůlí. A tak Klára jakoby po Mistrově vzoru vyslovuje své „blaze“: šťastný je ten, komu je dopřáno účastnit se této svatební hostiny a patřit na Pána, neboť „jeho dobrota naplňuje, jeho sladkost vyplňuje, památka na něho mile svítí“. Stále se na něj dívá: toto je Klářina rada pro Anežku, ale dalo by se říct, že i pro každou křesťanskou duši. Proč? Protože Ježíš je pro ni zrcadlem, nejvěrnějším a nejjasnějším odleskem nebeského Otce, nositelem lidské i božské přirozenosti. Jak řekl svým učedníkům on sám: „Kdo vidí mne, vidí Otce.“ (Jan 14,9)

Co skví v tomto božském zrcadle? Pro Kláru jsou to především tři ctnosti – blahoslavená chudoba, svatá pokora a nevýslovná láska. Ve středu vidí chudobu a pokoru Božího Syna, který přišel na svět jako malé zranitelné dítě, přijal tělo a lidskou přirozenost, ponížil se do role služebníka. Tuto myšlenku nejlépe vyjadřuje biblický Pavlův list Filipským: „Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí“ (Fp 2,6–11). „Král andělů a Pán nebe i země leží v jeslích!“ žasne nad tímto nepochopitelným Božím tajemstvím svatá Klára. Nejde jí ale jen o tajemství vtělení, ale i celého Kristova života plného námahy a bolesti, jež vytrpěl pro to, aby splnil Otcovu spásnou vůli a vykoupil lidi. A tím směřuje její pohled na vrchol veškerého jeho bytí – na nevýslovnou lásku toho, který je Láska sama (Jan 4,16).

Toto zrcadlo „zavěšené na dřevě kříže“ – ukřižovaný a vzkříšený Pán – zároveň volá na každého člověka a vyzývá ho k odpovědi víry a lásky. Vybízí ho k obrácení a ke změně života v souladu s evangeliem. A tak Klára, jejíž srdce planulo ohněm lásky pro Krista, nabízí Anežce tuto krásnou modlitbu připomínající motivy z Písně písní: „Táhni mě za sebou, nebeský Ženichu, poběžím po vůni tvých mastí! Poběžím a nezastavím se, dokud mě nevedeš do vinného sklípku, dokud nebude tvá levice pod mojí hlavou, dokud mě tvá pravice blaženě neobejme a nepolíbíš mě polibkem svých úst!“

Klára se vrací k myšlence zrcadla na sklonku života ve své Závěti, tentokrát už ale nehovoří jen o Ježíši, ale také o svém vlastním duchovním povolání i o poslání svých sester: být vzorem a zrcadlem těm, které Pán volá, aby byly druhým vzorem a zrcadlem, a v neposlední řadě také těm, kteří žijí ve světě. Být vůči Ježíši tak, jako je on sám vůči Otci – zrcadlem. K tomu, jak říká, je zapotřebí jediné, totiž „abychom Pána zvlášť velebily a chválily a dokonale žily“. Jak toho dosáhnout? Pouze srdcem: nechat se zasáhnout a proměnit jeho nekonečnou láskou. Odrážet svatou tvář toho, kdo je odleskem i zdrojem věčného světla – toto je duchovní odkaz svaté Kláry a výzva nejen pro zasvěcené osoby, ale i pro každého křesťana.

Augustiniánské stavby, díl 17.

Kostel Narození Panny Marie s bývalým klášteřem bosých augustiniánů v Táboře

Na baroku v českých zemích je mimo jiné zajímavé to, že proniklo skutečně hluboko do krajiny i měst, že dalo vznik nejen velkým, významným, v pravdě přelomovým dílům – jako je kostel sv. Mikuláše na Malé Straně, který ji vlastně dotvořil – ale i dílům menším a malým, která lze nalézt všude a díky kterým je vlastně barok v místním prostředí nesmazatelný. To lze jistě říci o kostele Narození Panny Marie v Táboře. Založili ho před polovinou 17. století v rámci snah o rekatolizaci a upevnění katolictví po třicetileté válce, kdy

město, jako celá země, utrpělo po všech stránkách obrovskou újmu. Od roku 1642 ho pro sebe stavěli bosí augustiniáni, kteří sem byli vysláni z Prahy, aby personálně ulehčili pražskému konventu. Navzdory různým komplikacím s morem a válkami se klášteřu prvních přibližně sto let dařilo, a tak vznikl nový, barokní soubor kostela s klášteřem. Začalo se ovšem kryptou, kam pohřbívali nejen členy řádu, nýbrž i dobrodince – což byla v tehdejší době zásadní věc – a také bohaté lidi, šlechtice i měšťany, kteří například klášteřu něco odkázali. V době, o níž je řeč, to byl navíc jediný klášteř ve městě.

Výsledkem této prosperity, který se zachoval dosud, je především raně barokní kostel. Stavěl se podle projektu pražského architekta Antonia de Alfieriho. Místo, které bylo k dispozici, se rozkládalo na samém okraji města, u hradeb, a tak kostel z praktických důvodů nedostal správnou orientaci oltáře směrem k východu, nýbrž obráceně, směrem k západu. Díky tomuto ústupku, v té době již běžnému, však mohlo před kostelem vzniknout menší náměstí, jež existuje doposud.

Samotný kostel je poměrně malá, jednolodní stavba s nízkou klenbou směřující k hlavnímu oltáři a s postranními kaplemi, v nichž se zachovaly další oltáře. Jde o zmenšenou a zjednodušenou verzi typického barokního kostela, jakých lze vidět velké množství v Čechách i v celém katolickém světě. Oproti středověkým kostelům, např. sv. Tomáši na Malé Straně či kostela v Zaječově (svaté Dobrotivé), má jen jednu loď, veškerá pozornost i dění jsou tedy soustředěné do středu a vedou k cíli, k oltáři. Z praktických důvodů stavebně-konstrukčních i funkčně liturgických jsou pak na obou stranách malé, spíše mělké kaple, v nich se může odbývat menší bohoslužba, individuální zbožnost a dříve tam též, v době bez možnosti koncelebrace, jednotliví kněží sloužili svou denní mši svatou. Architektonicky je kostel jinak velmi jednoduchý, bez fines, o nichž jsem mluvil v případě tolika jiných augustiniánských staveb. Žádné fresky ani jiná nástěnná výmalba se nezachovala.

Dlouhodobé zajištění a finanční stabilita vedly k tomu, že v první polovině 18. století, ještě v době vrcholného baroka, dovybavili kostel novými varhanami, lavicemi, a především nadstandardně kvalitním oltářem, který stojí v kostele dosud. Je to dílo, které by patrně obstálo i ve

sv. Tomáši, jehož oltáře nesou z tábořským některé společné znaky. Tamní oltář lemují z každé strany tři propracované, samostatně stojící sloupy, které nesou kladí a horní část oltáře s anděli a sochami Boží Trojice. Na úrovni sloupů zaujme kromě několika soch světců (obligátního sv. Augustina, ale též sv. Rocha) především ústřední obraz s tématem narození Panny Marie. Péče se dostalo i oratořím na každé straně kostelní lodi, které se skrývají za řezbářsky upravenou mříží.

Klášteř, jako tolik jiných, nešel zrušení za Josefa II. Nechali zde však řeholníky na dožití, takže se stalo, že jako klášteř fungoval až do roku 1816, tedy přibližně 31 let po oficiálním zrušení. Pak se v budovách klášteřa vystřídal soud s vězením, sklady, depozitáře atd. Kostel sloužil částečně dál, od šedesátých let pak byl zcela bez funkce. Díky tomu všemu se však zachoval ve své podobě z konce 17. a začátku 18. století. V tom je jedinečný a hodnotný.

Jiří Tourek

„Nebojte se!... Radujte se!... Pojd'te do Galileje, a tam mě uvidíte“

Jsmo v nejkrásnějším čase roku: slavíme stále vzkříšení Ježíše a zároveň v květnu, měsíci Panny Marie, můžeme pocítovat blízkost naší nebeské maminky. Školní a farní rok pokračuje ke konci a vše mluví o životě. Je to opravdu příležitost k velkému děkování a chvále. Dělán to?

Slova, která dala název tomuto zamyšlení, byla prvními třemi slovy, která Pán Ježíš vyřkl ve vyprávění podle Matouše po svém vzkříšení. A mohou být pro nás trochu i programem nejen během velikonočního času tohoto roku, ale i během celého našeho života.

A jak na to:

„*Nebojte se!*“: Ježíš vstal z mrtvých a od tohoto okamžiku my také, to znamená, že už má poslední slovo život a naděje; pro každého z nás je připraven stejný osud jako pro Krista. A Bůh je s námi: kdo může být proti nám?

„*Radujte se!*“: Je to postoj. Radost, která pochází z jistoty člověka, že je milován a že Bůh nás nikdy nenechá zlu na pospas.

„*Jděte do Galileje, tam mě uvidíte!*“: Galilea byla místem, kam byli apoštolové pozváni na misie, místem setkání s Kristem, místem, kde všechno začalo. Každý z nás by se měl vrátit do doby, kdy jsme prožívali své osobní obrácení a začali jsme žít jako křesťané, a obnovit své odhodlání být pořád s Kristem. Kde je moje Galilea?

A co můžeme dělat tento měsíc, abychom žili v duchu radosti? Doporučuji čtyři věci:

1. Soustředit se na Marii. Ona je matkou Ježíše, která prožívala Jeho vzkříšení s nevýslovnou radostí a učí nás vždy doufat a chválit Pána. Chtěl bych vás všechny pozvat, abychom se modlili během tohoto měsíce růženec anebo jiné mariánské modlitby (Zdravas, královno) cestou do práce nebo z práce.

2. Čeká nás Noc kostelů, jako výjimečná evangelizační noc, kdy se světlo Kristovo může dostat tam, kam se obvykle nedostává. Máte-li chuť a čas, nabídněte se jako dobrovolník a můžete pomáhat s organizací v našem kostele.

3. Zkusme při mši sv. dávat pozor na modlitby kněze (kolekta - po Gloria, nad dary a po přijímání) a trochu se nad nimi zamysleme, abychom si uvědomili, za co prosíme Boha. Tyto modlitby jsou modlitbami nás všech, ne pouze kněze.

4. Poslední den měsíce konáme naši mariánskou pouť do Dobrotivé. Naplánujte si to, abyste tam mohli být s námi a s Marií, všemi farníky a přáteli chválit Boha.

P. Juan, OSA

Neděle Božího milosrdenství

Druhá neděle velikonoční je posledním dnem velikonočního oktávu, kdy jsme si každý den od neděle Zmrtvýchvstání Páně připomínali slavnost Kristova vítězství nad smrtí. V dobách rané církve se tato neděle nazývala Bílou nedělí (lat. *Dominica in albis*), protože tento den nově pokřtění, tzv. neofyté, odkládali svá bílá roucha, do kterých byli oblečení při křtu o Velké noci. Již v historii byla tato neděle spojována s evangeliem o ustanovení svátosti smíření „Komu odpustíte hříchy, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“ (J 20,23). Právě v této svátosti se nejvíce odráží **Boží milosrdenství**, projev Boží lásky k člověku. „Milosrdenství je skutečně jádrem evangelního poselství, je to vlastní jméno Boha, jeho tvář, kterou zjevil ve Starém zákoně a plně v Ježíši Kristu, vtělená Láska stvořitele a vykupitele.“

Velkým šířitelem Božího milosrdenství byla sestra **Faustyna Kowalská**, polská řeholnice a mystička, která žila v první polovině 20. století. Právě jí se zjevil Ježíš a položil ji na srdce toto přání, jak popisuje ve svém Deníčku: „*Toužím, aby svátek Milosrdenství byl útočištěm a úkrytem pro všechny duše a zvláště pro ubohé hříšníky. V tento den je otevřeno nitro mého milosrdenství; celé moře milostí vylévám do duší, které se ke zdroji mého milosrdenství přiblíží. Duše, která přijme svátost smíření a svaté přijímání, dosáhne úplného odpuštění vin a trestů; v tento den jsou otevřena všechna stavidla Boží, skrze něž proudí milosti; ať se žádná duše nebojí ke mně přiblížit, i kdyby její hříchy byly jak šarlat.*“ (699)

Sestra Faustyna byla v jubilejním roce 2000 prohlášena **sv. Janem Pavlem II.** za svatou. Stalo se tak právě na druhou neděli velikonoční, kterou při této příležitosti svatý papež ustanovil za **neděli Božího milosrdenství**. O pět let později, v roce 2005, v předvečer tohoto svátku, se papež sv. Jan Pavel II. navrátil do Otcova domu.

www.cirkev.cz

Dobrou chuť

Smetanové žampiony

Během půstu jsem objevila tento recept bez masa, moc nám to chutnalo, tak si myslím, že byste si ho mohli schovat na další půst, nebo to uvařit jako odlehčení jídelníčku.

Budeme potřebovat: balíček žampionů, ten bývá tak 40 dkg (v původním receptu jsou ty velké hnědé, ale ty jsou dost drahé, tak jsem to zkusila s obyčejnými), malou cibuli, asi ¾ litru vývaru (nebo kostku bujónu a vodu), smetanu ke šlehání, sůl, kmín, olej a podle chuti čerstvou majoránku.

Žampiony očistíme a nakrájíme na silnější plátky, tak 3 mm, a na tošce oleje orestujeme, tak 10 minut, přidáme nakrájenou cibuli a kmín a zarestujeme, přidáme vývar, podle chuti prisolíme, opatrně, bujón bývá slaný, a necháme vydusit. Po odvaření tekutiny přilijeme smetanu a opět necháme odvařit. Nakonec přidáme majoránku, pokud na ni máte chuť, já jsem ji nepoužila.

Podáváme s hranolky nebo opečenými bramborami.

Dobrou chuť.

Hanka

Víš, že?...

- * Ve čtvrtek 1. 5. na svátek sv. Josefa Dělníka bude mše sv. ve 12:15 v kostele sv. Josefa.
- * V sobotu 3. května – **první sobota** v měsíci, mše svaté budou ve 12:15 hod. a v 16:00 hod.; před mší svatou v 16:00 hod. je růženec.
- * **Korunování Panny Marie** a zasvěcení farnosti Panně Marii proběhne první květnovou nedělí 4. 5. při mši sv. v 9:30.
- * 16. května je svátek **sv. Jana z Nepomuku**. V 18:00 hodin jsou zpívané nešpory v kostele. Potom bude průvod na Karlův most k soše sv. Jana Nepomuckého, kde zpíváme litanie!
- * Ve čtvrtek 22. května dostanou maturanti gymnázia sv. Augustina při mši sv. od 15 hodin v našem kostele **maturitní vysvědčení**. Jste zváni!
- * **Noc kostelů** bude tento rok 23. 5.
- * **Modlitba za pronásledované křesťany** v kostele sv. Tomáše o 6. velikonoční nedělí (25. 5.) od 15:00.
- * Celý květen budou po mši sv. ve 12:15 hod **májové pobožnosti a litanie** k uctění Matky Boží Panny Marie.
- * Farní a školní **tábor** 2025 ve sv. Dobrotivé od 6. do 16. července. Více informací u P. Juana
- * Každé úterý od 19:30 je setkání **katecheze pro dospělé**. Všichni farníci jsou zváni.
- * Každý čtvrtek od 18 do 19 hodin je modlitba za povolání s adorací Nejsvětější svátosti.
- * **Úklid kostela** vždy v pátek po 16:00 hodině. Přijďte nám pomoci, pokud máte čas!!
- * Každou neděli přede mší sv. se modlíme od 9:00 hod. **sv. růženec**. Můžete se předem domluvit, abychom se pomodlili za vaše intence.
- * Každého 22. v měsíci probíhá po mši svaté v 18:00 pobožnost ke **sv. Ritě** v kostele, s požehnáním růží a modlitbami za lidi v jakékoli nouzi. Všichni jste srdečně pozváni.
- * **Farní kancelář** bude otevřena vždy ve středu od 16:00 do 17:00 hodin

XXVIII. Pout' do sv. Dobrotivé 2025

Sobota 31.5.2025

Maria matka naděje

„S Marií nejsme nikdy sami. Ona kráčí s námi, protože je Matkou, která ví, co znamená žít naději v každodennosti.“ (Papež František)

8:30 Odjezd z Prahy.

10:00 Začátek pouti v obci Olešná.

Modlitba růžence.

12:00 Příchod do kláštera.

Kulturní program. Možnost svátosti smíření.

14:00 Poutní mše svatá.

Příhlášky: sakristie kostela sv. Tomáše

Informace: www.farnostsvatehotomase.cz - www.augustiniani.cz

© Římskokatolická farnost u sv. Tomáše, Josefská 8, 118 01 Praha 1, 2025

tel: 257 530 556, e-mail: osaprag@augustiniani.cz - www.farnostsvatehotomase.cz

www.augustiniani.cz. Bankovní spojení ČS a.s. 19 33 79 13 39/ 0800. Prosíme vás o příspěvky.